

ŠKOLNÍ VZDĚLÁVACÍ PROGRAM PRO ŠKOLNÍ DRUŽINU

ŠKOLA – ZÁKLAD ŽIVOTA

Základní škola Cheb

Základní škola, Kostelní náměstí 14, 350 02 Cheb

škola dle par. 16 odst. 9 školského zákona č. 561/2004 sb.

1. Identifikace školy a školní družiny
2. Charakteristika školní družiny, umístění, vybavení
3. Cíle, obsah a forma vzdělávání ve školní družině, režim ŠD
4. Podmínky vzdělávání dětí a žáků se SVP ve školní družině
5. Personální, materiální a ekonomické podmínky
6. Podmínky přijímání a odhlašování
7. Podmínky zajištění bezpečnosti žáků ve školní družině
8. Zveřejnění školního vzdělávacího programu školní družiny
9. Charakteristika ŠVP pro školní družinu
10. Vzdělávací a časový plán školní družiny

1. Identifikace školy a školní družiny

Vedení školy

Ředitel školy: Mgr. Hladká Libuše, MBA

Zástupce ředitele školy: Mgr. Rynešová Radka

Adresa školy: Základní škola Cheb, Kostelní náměstí 185/14, příspěvková organizace, 350 02 Cheb

web: zs-cheb.cz

Kontaktní údaje

Vedení školy/e-mail: kostelni@zs-cheb.cz

Sekretariát/e-mail: sekretariat@zs-cheb.cz

Sekretariát: 778 429 345 - omlouvání žáků

778 965 800 - mobil

Ředitelna: 354 422 095

IČO: 709 87 238

IZO: 102 052 328

datová schránka: ej8tdnq

Zřizovatelem školy je město Cheb.

Provoz školní družiny:

❖ ranní: 6.30 – 7.40 hodin; pro všechny žáky, bez rozdílu věku, bez poplatku

❖ odpolední: 11.40 – 16. 00 hodin

vedoucí vychovatelka: Bc. Kateřina Šveneková

telefon: 775 869 377

2. Charekteristika školní družiny, umístění, vybavení

Školní družina je součástí školní budovy Základní školy Cheb, která je umístěna ve druhém patře v budově školy – Baltazara Neumanna 12, Cheb a má bezbariérový přístup díky nainstalované plošině. Školní družina pro svou činnost využívá místnost, která je současně interaktivní učebnou, knihovnou, je účelově vybavená (interaktivní tabule, DVD, počítače), inspirující pro práci s dětmi. K pohybovým aktivitám mohou děti a žáci využívat též tělocvičnu, hernu či školní dvůr se zahradním domkem a workoutovým hřištěm. Školní družinu navštěvují žáci ZŠ i ZŠ speciální a děti přípravné třídy ZŠ a přípravného stupně ZŠ speciální.

3. Cíle, obsah a forma vzdělávání ve školní družině

Cíle vzdělávání:

- ❖ připravovat děti a žáky k tomu, aby se projevovali jako svébytné, svobodné a zodpovědné osobnosti, uplatňovali svá práva a naplňovali své povinnosti
- ❖ vytvářet u dětí a žáků potřebu projevovat pozitivní city v chování, jednání a v prožívání životních situací; rozvíjet vnímavost a citlivé vztahy k lidem, prostředí i k přírodě
- ❖ vést děti a žáky k toleranci a ohleduplnosti k jiným lidem, jejich kulturám a duchovním hodnotám, učit je žít společně s ostatními lidmi

Obsah vzdělávání ve školní družině:

- ❖ člověk a společnost: vést děti k porozumění, úctě, toleranci a empatii, vytvářet kamarádské vztahy, osvojovat a dodržovat základy společenského chování
- ❖ člověk a příroda: pravidelný pobyt venku a vycházky do přírody, pozorovat změny v přírodě, sběr přírodnin pro lesní zvěř a na výrobu výtvarů, získávat vědomosti a praktické dovednosti při tematických vycházkách a soutěžích, vytvářet v dětech ohleduplný vztah k přírodě
- ❖ umění a kultura: seznamovat s různými výtvarnými technikami, vytvářet vztah k uměleckým hodnotám, podílet se na výzdobě školní družiny, rozvíjet vokální, pohybové a poslechové schopnosti, vést děti k lásce k hudbě, osvojovat estetiku – krásno, připomínat lidové tradice a zvyky
- ❖ člověk a zdraví: získávat základní znalosti o svém těle, poznávat podstatu zdraví a příčiny nemocí, řešit modelové situace; vést děti k poznání, že zdraví je nejcennější hodnota v životě člověka, učit děti sebeobslužným dovednostem, učit je zdravým životním návykům, seznamovat se základními pravidly silničního provozu
- ❖ člověk a svět práce: vést děti k pořádku, ukliditelnosti a úklidu hraček, učit systematickosti, seznamovat s drobnými domácími pracemi a úkony, rozvíjet motoriku ruky, dodržovat bezpečnost práce, vést k seberealizaci při pracovních činnostech, seznamovat s různými materiály a prací s nimi

Forma vzdělávání ve školní družině

Podle vyhlášky MŠMT jsme o zájmovém vzdělávání stanovili následující formy vzdělávání:

- ❖ pravidelná výchovná, vzdělávací a zájmová činnost: zahrnuje pravidelnou činnost přihlášených účastníků dle programu ŠVP ŠD a každodenní činnost v oddělení školní družiny
- ❖ příležitostná výchovná, vzdělávací, zájmová a tematická rekreační činnost v prostorách školní družiny i mimo ně: zahrnuje všechny mimořádné akce – návštěvy divadelních a filmových představení, besedy v dětské knihovně a Muzeu Cheb, exkurze, Vánoční trhy, dílničky, Velikonoční výstava, oslava Dne dětí, projektové dny...
- ❖ osvětová činnost: poskytování informací v oblasti prevence rizikového chování
- ❖ individuální práce: pomoc, podpora, povzbuzení všem dětem a žákům dle jejich individuálních potřeb
- ❖ nabídky spontánních činností: spontánní aktivita je praktikována za dozoru vychovatelky tak, aby se dítě/žák mohl samostatně projevit a rozhodnout o své činnosti, vychovatelka zde funguje pouze jako rádce a dozor, tato činnost je provozována zejména v ranní družině a odpolední klidové činnosti či pobytu venku

Režim školní družiny

- ❖ 6.30 – 7.40 hodin – příchod do školní družiny – převážně odpočinková činnost, klidové hry, stolní hry, puzzle
- ❖ 11. 40 – 13.00 hodin – rekreační činnost
- ❖ 13.00 – 14.00 hodin – přechod do školní jídelny, oběd, osobní hygiena
- ❖ 14.00 – 15.00 hodin – činnost zájmová – aktivity z oblasti VV, Pč, HV, TV, sportovní a turistická, přírodovědná
- ❖ 15.00 – 16. hodin – příprava na vyučování formou kvízů, soutěží, křížovek apod., možné vypracování domácích úkolů, postupné uspořádání herního prostoru v třídě, úklid

4. Podmínky vzdělávání dětí a žáků se SVP ve školní družině

školní družina:

- ❖ je místem pro zájmové vyžití dětí/žáků, pro regeneraci sil a relaxaci po školním vyučování
- ❖ je místem pro rozvoj dětské tvořivosti
- ❖ posilování zdravého sebevědomí
- ❖ je místem pro spokojené dítě
- ❖ je důležitý výchovný partner rodiny a školy
- ❖ plní vzdělávací cíle, rozvíjí specifické nadání dětí
- ❖ pomáhá dětem překonávat jejich handicapy
- ❖ má důležitou roli v prevenci rizikového chování

podmínky pro činnost: inspirující a nestresující prostředí, účelově

vybavené prostory družiny s možností kreativního uplácování, možnost využívání prostor školy

5. Personální, materiální a ekonomické podmínky

- ❖ Personální podmínky: Vychovatelky odpovídají za úroveň výchovně vzdělávací práce, bezprostředně ji řídí a podílí se na ní. Provádějí komplexní výchovatelskou činnost v družině, rozvíjejí zájmy, znalosti a tvořivé schopnosti dětí, specificky rozvíjejí osobnost dítěte včetně usměrňování variantních výchovných metod a hodnocení jejich účinnosti. Spolupracují s třídními učiteli, seznamují se s rodinnými problémy, které mohou mít vliv na práci či chování dítěte/žáka ve školní družině. Spolupracují s rodiči dětí a žáků. Chovají se a jednají v souladu se společenskými pravidly, pedagogickými a metodickými zásadami výchovy a vzdělání dětí/žáků. Vedou určenou dokumentaci (zápisní lístky, přehled výchovně vzdělávací práce, docházkový sešit, třídní kniha ŠD).
- ❖ Materiální podmínky: Družina má k dispozici technické vybavení školy, které v odpoledních hodinách může využívat neomezeně (počítače, interaktivní tabuli). Dále je ŠD vybavena televizorem, DVD přehrávačem. Žákům ve školní družině jsou k dispozici společenské hry, stavebnice, hračky, knihy. Pro zájmovou činnost dětí a žáků slouží také žákovská knihovna. Vybavení školní družiny je pravidelně doplňováno a obměňováno. Přihlíží se zejména k požadavkům a zájmům dětí a žáků.
- ❖ Ekonomické podmínky: Většina hlavní činnosti ŠD je financována z příspěvku zřizovatele (provoz), ze státního rozpočtu (mzdy) a vlastních příjmů, tj. poplatků (vybavení ŠD). Výše příspěvku se stanovuje v souladu s vyhláškou č. 74/2005 Sb. o zájmovém vzdělávání v platném znění, §14. Úplata může být snížena či prominuta dle § 123, odst. Školského zákona.

6. Podmínky přijímání a odhlašování

Ředitel stanoví ve vnitřním řádu pro jednotlivé formy zájmového vzdělávání podle § 2 vyhlášky č. 74/2005 Sb., o zájmovém vzdělávání způsob evidence takto:

- ❖ Ve školní družině je určena vedoucí vychovatelka, která zajišťuje přihlašování a odhlašování žáků, předávání informací rodičům, vyřizování námětů a stížností.
- ❖ Přijetí dítěte/žáka k činnosti družiny ve formě pravidelné výchovné, vzdělávací a zájmové činnosti a další podobné činnosti spojené s pobytem mimo školu se rozhoduje na základě písemné přihlášky. Součástí přihlášky k pravidelné výchovné, vzdělávací a zájmové činnosti je písemné sdělení zákonných zástupců dítěte/žáka o rozsahu docházky a způsobu odchodu dítěte/žáka z družiny.
- ❖ Poplatky platí zákonní zástupci na účet školy. Úplata je splatná předem, platí se zpravidla ve dvou splátkách – za období září až prosinec (800,- Kč) a leden až červen (1200,- Kč). Výše úplaty je stanovena předem na celý školní rok. Úplata za jeden běžný kalendářní měsíc činí 200,- Kč. Na základě dohody je možné platit poplatky pravidelně každý měsíc, nebo za více měsíců podle možnosti zákonných zástupců.

- ❖ Výši úplaty může ředitel snížit nebo od úplaty osvobodit, jestliže uvedené skutečnosti prokáže řediteli:
 - a) účastník nebo jeho zákonný zástupce je příjemcem opakujících se dávek pomoci v hmotné nouzi podle zákona o pomoci v hmotné nouzi.
 - b) účastníkovi nebo jeho zákonnému zástupci náleží zvýšení příspěvku na péči podle zákona o sociálních službách nebo přidavek na dítě podle zákona o sociální podpoře
 - c) účastník svěřený do pěstounské péče má nárok na příspěvek na úhradu potřeb dítěte podle zákona o státní sociální podpoře a tuto skutečnost prokáže ředitelce školy
- ❖ Pokud za dítě není uhrazena úplata, ředitel školy může rozhodnout o podmíněčném vyloučení, nebo vyloučení žáka ze školní družiny.
- ❖ Pokud je v kalendářním měsíci omezen nebo přerušen provoz školní družiny po dobu delší než 5 dnů, úplata se účastníkům poměrně sníží. Ředitelka informuje vhodným způsobem zákonné zástupce o výši úplaty.

7. Podmínky zajištění bezpečnosti žáků ve školní družině

- ❖ Všechny děti a žáci se chovají při pobytu ve ŠD i mimo ni tak, aby neohrozili zdraví a majetek svůj ani jiných osob. Každý úraz, poranění či nehodu, k níž dojde během pobytu žáků ve školní budově, nebo mimo budovu při akci pořádané školou žáci ihned ohlásí. Vychovatelé školní družiny provedou prokazatelné poučení žáků v první hodině školního roku a dodatečné poučení žáků, kteří při první hodině chyběli, provedou o tom písemný záznam. Škola odpovídá za žáky v době dané rozvrhem činnosti družiny.

- ❖ Všichni zaměstnanci školní družiny jsou při pobytu dětí a žáků ŠD povinni přihlížet k jejich základním fyziologickým potřebám a vytvářet podmínky pro jejich zdravý vývoj a pro předcházení vzniku rizikového chování, poskytovat jim nezbytné informace k zajištění bezpečnosti a ochrany zdraví.
- ❖ Pedagogičtí zaměstnanci dodržují předpisy k zajištění bezpečnosti a ochrany zdraví při práci a protipožární předpisy; pokud zjistí závady a nedostatky, ohrožující zdraví a bezpečnost osob, nebo jiné závady technického rázu, nebo nedostatečné zajištění budovy, je jejich povinností informovat o těchto skutečnostech nadřízeného a v rámci svých schopností a možností zabránit vzniku škody. Sledují zdravotní stav žáků a v případě náhlého onemocnění žáka informují bez zbytečných průtahů vedení školy a rodiče žáka. Nemocný žák může být odeslán k lékařskému vyšetření či ošetření jen v doprovodu dospělé osoby. Třídní učitelé zajistí, aby každý žák měl zapsány v žákovské knížce tyto údaje: adresu, telefonní čísla rodičů do zaměstnání a domů, adresu a jméno ošetřujícího lékaře.
- ❖ Při úrazu poskytnou žákovi nebo jiné osobě první pomoc, zajistí ošetření žáka lékařem. Úraz ihned hlásí vedení školy a vyplní záznam do knihy úrazů, případně vyplní předepsané formuláře. Ošetření a vyplnění záznamů zajišťuje ten pracovník, který byl jeho svědkem nebo který se o něm dověděl první.

8. Zveřejnění školního vzdělávacího programu školní družiny

webové stránky školy, možnost nahlížení a pořizování opisů a výpisů
v ředitelně školy

9. Charakteristika ŠVP pro školní družinu

Hlavní výchovný záměr je orientován směrem k dětem a žákům a směřuje k tomu, aby získali dobré základy do života a pro další vzdělávání, a aby byli schopni s uspokojením zvládat další životní a vzdělávací etapy. Vychází z osobnostně orientované výchovy. ŠVP ŠD úzce navazuje na předškolní vzdělávání, na výchovu v rodině a na ŠVP ZŠ a ZŠ speciální.

- ❖ Každé dítě a žáka vnímáme jako jedinečnou osobnost, která má své individuální a specifické potřeby a možnosti, jejich aktivitám vytváříme potřebné podmínky – možnost svobodné volby: základem je respektování a rozvíjení individuálních potřeb, možností a zájmů každého dítěte.
- ❖ Dáváme dětem/žákům možnost spoluúčasti na tvorbě programu, respektujeme právo dítěte na neúčasti nabízené činnosti – právo být pouze pozorovatelem.
- ❖ Respektujeme pedagogické zásady, povzbuzujeme děti a žáky nesmělé, posilujeme sebevědomí a pozitivně hodnotíme každého, kdo pracuje na úrovni svého osobního maxima, podporujeme u nich iniciativu, tvořivost a vlastní fantazii.

- ❖ Vycházíme ze znalostí o dětech/žácích, jejich aktuálního rozvojového stavu i konkrétní životní a sociální situace – každé dítě má právo být jiné, má jiné potřeby rozvíjet se a učit se svým tempem: naším cílem je vytvářet dětem/žákům vhodné sociální klima, které se zakládá na vzájemné důvěře a úctě.

10. Vzdělávací a časový plán školní družiny

Klíčové kompetence: dlouhodobý proces, souhrn dovedností, schopností, vědomostí a postojů, které děti získávají v průběhu několikaleté docházky do školní družiny. Prolínají se všemi činnostmi zájmového vzdělávání.

- ❖ kompetence k učení: učí se s chutí, dokončuje práci, klade si otázky a hledá na ně odpověď, získané vědomosti dává do souvislostí, uplatňuje v praktických situacích a dalším učení
- ❖ kompetence k řešení problémů: všímá si dění okolo, snaží se řešit situace, při jejich řešení užívá logické, různé a empirické postupy, chápe, že vyhýbání se řešení nevede k cíli, započaté činnosti dokončuje
- ❖ komunikativní kompetence: ovládá řeč, vyjadřuje myšlenky, otázky, odpovědi a sdělení vhodně formulovanými větami, komunikuje bez ostychu a kultivovaně s dospělými i vrstevníky

- ❖ sociální a interpersonální kompetence: samostatně rozhoduje o svých činnostech, uvědomuje si, že za ně odpovídá a nese důsledky, projevuje ohleduplnost, citlivost, rozpozná nevhodné chování, nespravedlnost, agresivitu, šikanu, spolupracuje ve skupině, dokáže se prosadit i podřídit – přijmout kompromis, respektuje jiné, je tolerantní k odlišnostem mezi lidmi

- ❖ sociální a občanské kompetence: učí se plánovat, organizovat, řídit a hodnotit, odhaduje rizika svých nápadů, odpovědně přistupuje k úkolům a povinnostem, uvědomuje si práva svá i druhých, chová se odpovědně s ohledem na zdravé a bezpečné prostředí, dbá na své osobní zdraví i druhých

- ❖ kompetence k trávení volného času: orientuje se v možnostech smysluplného trávení volného času, umí si vybrat zájmové činnosti, rozvíjí své zájmy v organizovaných skupinách i individuálních činnostech, dokáže odmítnout nevhodnou nabídku volného času

Podzimní období (září, říjen, listopad)

tematické okruhy: začátek školního roku, třída, školní družina, školní jídelna – stolování, hygiena, pravidla slušného chování, úcta k dospělým, příroda na podzim, estetika, pravidla silničního provozu

cíle: rozšiřování slovní zásoby a vědomostních obzorů, vyjasnění vztahu dítě – dospělý, vytváření vztahů dětí mezi sebou, eliminace nebezpečí na silnici, rozvoj estetického cítění.

obsah: děti a žáci se naučí orientovat v prostředí a mezilidských vztazích

výstup: dítě a žák – pojmenovává dění kolem sebe, účelně využívá volný čas, citlivě vnímá okolní skutečnosti, odpovědně plní svěřené úkoly, dává věci do souvislostí, dokáže diskutovat, vyjadřuje vlastní názor

Zimní období (prosinec, leden, únor)

tematické okruhy: zimní sporty, příroda, zdraví, tradice a zvyky, literatura, estetika – zručnost, enviromentální výchova, obec

cíle: osvojení si metod práce s informacemi, rozvoj estetického cítění, získávání nových poznatků použitelných v dalším životě, rozvoj pohybu a uvolnění

obsah: děti a žáci se naučí orientovat v prostředí, naučí se chránit své zdraví, rozumět svému tělu

výstup: pojmenovává dění kolem sebe, účelně využívá volný čas, citlivě vnímá okolní skutečnosti, odpovědně plní svěřené úkoly, dává věci do souvislostí, dokáže diskutovat, vyjadřuje vlastní názor

Jarní období (březen, duben, květen)

tematické okruhy: sport, příroda, domov – rodina, komunikace, zájmy, literatura, hudba, pracovně – technické činnosti, opakování zásad stolování, obec

cíle: osvojení si metod práce s informacemi, rozvoj estetického cítění, získávání nových poznatků použitelných v dalším životě, rozšiřování znalostí a dovedností, ucelené trávení volného času, rozvoj slovní zásoby.

obsah: žáci se naučí používat verbální i neverbální komunikaci, poznávat a chránit přírodu, sžít se s ní

výstup: pojmenovává dění kolem sebe, účelně využívá volný čas, citlivě vnímá okolní skutečnosti, odpovědně plní svěřené úkoly, dává věci do souvislostí, dokáže diskutovat, vyjadřuje vlastní názor, pracuje v souvislostech

Letní období (červen)

tematické okruhy: sport, příroda, zájmy, literatura, opakování barev, prázdniny

cíle: osvojení si metod práce s informacemi, rozvoj estetického cítění, získávání nových poznatků použitelných v dalším životě, rozšiřování znalostí a dovedností, ucelené trávení volného času, rozvoj slovní zásoby, odborná terminologie

obsah: děti a žáci se naučí orientaci v přírodě, získají praktické dovednosti při pobytu venku, naučí se komunikovat a spolupracovat při aktivitách a hrách v přírodě

výstup: pojmenovává dění kolem sebe, účelně využívá volný čas, citlivě vnímá okolní skutečnosti, odpovědně plní svěřené úkoly, dává věci do souvislostí, dokáže diskutovat, vyjadřuje vlastní názor, pracuje v souvislostech, dokáže vyhledávat informace

V Chebu dne 1. 9. 2025